

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

ผู้วิจัย : อิศรียา พยัคฆวรรณ

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: ดร.ประยูร แสงใส ป.ธ.๔, พ.ม. พธ.บ.(ครุฯ), M.A.
in Ed, P.G.Dip in Journalism, Ph.D (Ed.)

: ผศ.ดร.สิน งามประโคน พ.ม.,พธ.บ.(ครุฯ), M.A. in Ed,
Ph.D.(Ed).

วันที่สำเร็จการศึกษา : ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๖

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ๒) เพื่อศึกษาแนวทางและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูประจำและครูพิเศษ โรงเรียนพระปริยัติธรรม จำนวนทั้งหมด ๕ โรงเรียน ประชากรทั้งหมด ๑๐๙ รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามประมาณค่า ๕ ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แนวทางและข้อเสนอแนะ วิเคราะห์ด้วยค่าความถี่ (f) และใช้วิธีการเชิงพรรณนาวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

๑. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมมีความเห็นในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าส่วนมากมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ซึ่งได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพภายใน ด้านการประสานงานการพัฒนาด้านวิชาการ

๒. แนวทางและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระและ

หน่วยการเรียนรู้ กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลให้มีความชัดเจน ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดหาสื่อเทคโนโลยี เพื่อใช้ในการเรียนการสอน ให้การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายใน สถานศึกษา จัดการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ กำหนด เป้าหมายของสถานศึกษาตามมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา และควรเปิดโอกาสให้ นักเรียนได้รับการอบรมทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ให้ได้มาตรฐานและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

Thesis Title : Academic administration of the Phrapariyattidhamma Schools, general education division in the Khon Kaen Municipal area

Researcher : Issariya Payakkawan

Degree : Master of Arts (Education Administration)

Thesis Supervisory Committee

: Dr. Prayoon Saengsai Pali IV, B.A., M.A. (Ed.),
P.G. Dip. (Journalism), Ph.D. (Ed.)

: Assist.Prof.Dr. Sin Ngamprakon B.A.(Edu.), M.A.(Ed.)
Ph.D.(Ed.)

Data of Graduation : 30 March 2013

ABSTRACT

The objectives of this thesis were 1) to study academic administration of the administrators and teachers of Phrapariyattidhamma Schools, general education division in khon kaen municipal area, 2) to study the method and further suggestions to the academic administration of the administrators and teachers of Phrapariyattidhamma Schools, general education division in the Khon kaen municipal area. The population in this study was totally 109 persons i.e. administrators, assistant administrators, permanent teachers, and visiting teachers in 5 schools. The research instruments applied in this study were questionnaire in 5 scales. The statistics applied in this was Frequency, Means, and Standard Deviation (S.D.). The method and suggestions were analyzed with Frequency and the content analyzed method.

The result of the study found that :

1) The academic administration of the administrators and teachers at Phrapariyattidhamma Schools, general education division in the Khon Kaen municipal area, generally resulted in the middle level ; while examining in each aspect mostly resulted in middle level namely, the development of the curriculum, learning activities, educational assessment and grade transfer, research and learning

development, teaching material, technology, educational counseling, internal quality assurance system, and co-operative management in academic development ;

2) The method and further suggestions about the academic administration made by the administrators and teachers at the Phrapariyattidhamma Schools, general education division in the Khon Kaen municipal area, showed the detail that there should organize the training regarding curriculum development, teaching plans, effective principles and rules in educational assessment, supporting the teachers to do research, the formed target of the educational institution according to the proper standard and quality assurance system, The given opportunities for all students to be trained continuously in the academic aspects which caused great benefits of developing the Phrapariyattidhamma Schools, general education division and making this ecclesiastical institution more educational standard and efficiency.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความเมตตาอนุเคราะห์ของ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ **ดร.ประยูร แสงใส** ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ **ผศ.ดร.สิน งามประโคน** กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาเสียสละเวลาให้ความช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไขให้คำชี้แนะและติดตามความคืบหน้าการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ **ดร.ประจัญ จันเต็บ ผศ.ดร.รัชนี จรุงศิริวัฒน์ พระมหาอดุลย์ กิตติญาณเมธี รศ.ดร.นิตยา เปลื้องนุช และอาจารย์เทพไทย โชติชัย** ที่ได้ช่วยอนุเคราะห์ ตรวจสอบเครื่องมือการทำวิจัย เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข ตลอดจนคณาจารย์ผู้สอนหลักสูตรพุทธ ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยพร้อม ทั้งเพื่อนพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่น ๑ ที่ได้ให้กำลังใจและแนะนำให้ ข้อคิดเห็นในการทำวิจัยนี้ด้วย ที่จะลืมมิได้คือ **พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปญโญ** เจ้าหน้าที่ศูนย์ บัณฑิตศึกษา ที่กรุณาตรวจรูปแบบวิทยานิพนธ์ รวมถึงเพื่อนร่วมรุ่นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียน ขอนแก่นวิทยายน **สุกานดา เทนอิสระ (ปุ้มปุ้ม)** ที่เป็นกำลังใจสอบถามความก้าวหน้าของงาน

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ **พระมหาอดุลย์ กิตติญาณเมธี** ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนอง แวงวิทยา ขอขอบคุณคณะครูบุคลากรทางการศึกษา และคณะศิษย์โรงเรียนวัดหนองแวงวิทยาทุก ท่านที่ให้ความร่วมมือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย จนทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูประจำและครูพิเศษ โรงเรียนพระปริยัติ ธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่นทุกท่าน ที่ได้ช่วยอนุเคราะห์ตอบ แบบสอบถาม ขอขอบพระคุณ **อาจารย์เทพไทย โชติชัย** ที่กรุณาช่วยตรวจสอบและเสนอแนะ ตารางแปลวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ จนทำให้ผู้วิจัยได้เรียนรู้และปรับปรุงข้อมูลให้ถูกต้อง ผู้วิจัย หวังว่างานวิจัยนี้จะมีประโยชน์ต่อการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ใน โอกาสต่อไป จึงขอขอบคุณความดีให้ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้กล่าวนามมานี้พร้อมทั้งพระคุณ บิดา- มารดา คือ จ.ส.อ.ชัยพร พยัคฆวรรณ คุณแม่สุทิน พยัคฆวรรณ ผู้ให้กำเนิดและให้ทุกอย่างแก่ลูก ครู-อาจารย์ ที่อบรมสั่งสอนศิษย์ให้มีโอกาสได้รับการศึกษาระดับมหาบัณฑิต จนทำให้งานวิจัยนี้ ประสบผลสำเร็จด้วยดี

อิสริยา พยัคฆวรรณ

๑๗ มีนาคม ๒๕๕

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพ	ซ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๖
๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๖
๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย	๖
๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๗
๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๘
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่	๙
๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา	๑๐
๒.๒ การบริหารงานในสถานศึกษา	๑๕
๒.๓ ทฤษฎีของการบริหาร	๑๙
๒.๔ การบริหารงานวิชาการ	๒๑
๒.๕ การบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	๓๒
๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๓๔
๒.๗ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๓๕
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๓๘
๓.๑ ประชากร	๓๘
๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๙
๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๑
๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๒
๓.๕ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๒

บทที่ ๔ ผลการวิจัย	๔๓
๔.๑ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๓
๔.๒ วิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น	๔๖
๔.๓ ข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น	๕๖
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	๖๔
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๖๕
๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๖๘
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๗๓
บรรณานุกรม	๗๕
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	๗๙
ภาคผนวก ข ตารางสรุปค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)	๘๑
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	๘๖
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	๑๐๐
ภาคผนวก จ หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	๑๐๑
ประวัติผู้วิจัย	๑๑๒

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๔.๑ ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง/หน้าที่ ประสบการณ์การทำงาน	๔๔
๔.๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ด้านการพัฒนาหลักสูตร	๔๖
๔.๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	๔๗
๔.๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ด้านการวัดผลประเมินผลและ เทียบโอนผลการเรียน	๔๘
๔.๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ด้านการวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้	๔๙
๔.๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	๕๐
๔.๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	๕๑
๔.๘ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ด้านการนิเทศการศึกษา	๕๒
๔.๙ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ด้านการแนะแนวการศึกษา	๕๓
๔.๑๐ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ด้านการประกันคุณภาพภายใน	๕๔
๔.๑๑ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ด้านการประสานงานการพัฒนา ด้านวิชาการ	๕๕
๔.๑๒ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ด้านการพัฒนาหลักสูตร	๕๖

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๑๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	๕๗
๔.๑๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	๕๘
๔.๑๕ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ด้านการวิจัยและพัฒนการเรียนรู้	๕๙
๔.๑๖ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	๕๙
๔.๑๗ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	๖๐
๔.๑๘ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ด้านการนิเทศการศึกษา	๖๑
๔.๑๙ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ด้านการแนะแนวการศึกษา	๖๑
๔.๒๐ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ด้านการประกันคุณภาพภายใน	๖๒
๔.๒๑ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ด้านการประสานงานการพัฒนา ด้านวิชาการ	๖๓

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

๑ กรอบแนวคิดของการวิจัย

หน้า

๓๗